

کلمه‌ی ایجد است و نام ایجد هم از این بخش نامبردار می‌باشد، خطی برایش منظور نگردیده و صغر است. یعنی برای این‌که کلمه‌ی ایجد در سمت راست خط عمودمان خطی رسمی نمی‌نماییم و برای مثال، به حرف الف در ماهنامه‌ی حافظ که الف آن در کلمه‌ی ایجد است توجه بفرمایید.

خط عمود را که کشیده‌ایم در سمت راست آن پاک است و خطی نیست، اما در سمت چپ یک خط رسم نموده‌ایم که معرف اولین قرارگاه حرف مطلوب ما «الف» است. برای روشن شدن موضوع اگر حرف مطلوب ما در دومین بخش ایجد باشد که همانا حرف «ب» است دو خط، اگر حرف مطلوب «جیم» باشد سه خط، و اگر «دال» باشد شاخصه‌ی آن چهار خط در سمت چپ آن می‌باشد. این می‌رساند که چون در سمت راست خط عمود، خطی رسم نگردیده، پس کلمه‌ی ایجد منظور است و ترتیب قرار گرفتن حرف مطلوب هم در شماره‌های خطوط سمت چپ آن است. چون در سمت راست خطی نداریم و سمت چپ هم یک خط بیش‌تر نیست، پس حرف مورد نظر ما حرف «الف» است.

برای روشن شدن به حرف «میم» در تحریر ماهنامه‌ی حافظ به

خط سروی، توجه بفرمایید: سه خط در سمت راست خط عمودش رسم گردیده، چون می‌رساند با احتساب خط چهار حرفی ایجد که رسم نمی‌گردد، در مجموع می‌شود چهار خط، پس کلمه و مطلوب ما در بخش و واحد - کلمن - است. و چون «میم» سومین حرف از کلمه - کلمن است بنابراین سه خط در سمت چپ به نشان جای سوم «میم» در کلمه‌ی کلمن می‌باشد.

امید که این رسم‌الخط یادگار نیاکان هم اگر در جایی به‌طور کامل ثبت و شرح نگردیده به همت ماهنامه‌ی حافظ از فراموشی در گذر ایام محفوظ بماند. ■

سند ایران دوستی احمد شاملو

در شماره‌های مختلف ماهنامه‌ی حافظ، مطالب متنوعی درباره‌ی احمد شاملو نوشته شده است و جمعی به او از باب بی‌حرمتی‌هایش به فردوسی و حافظ، حمله کرده‌اند و جمعی از او دفاع کرده‌اند. اخیراً ادیب و شاعر معاصر آقای شمس‌الدین سیدان این شعر چاپ نشده‌ی شاملو را که سند ایران دوستی اوست، با اعلام منبع آن از طریق ماهنامه‌ی حافظ به خانم آیدا سرکیسیان (همسر شاملو) اهدا کرده‌اند:

پس از من، تا ایران زنده است، بر مرگ من اشک نریزید، جسمم را با پرچم ایران کفن کنید و بر سنگ مزارم بنویسید: «در این جا، زیر پاهای شما با دل شوریده، من خاک گشته خفته‌ام.» «ای زائر، بهوش باش، از این جا بی‌اعتنا مگذر این توده‌ی خاک که خاکستر گرم و مقدسی را در آغوش سرد خویش می‌فشارد، خاکستر وجودی است که به آتش عشق ایران سوخته است.»

«معبود من ایران، کعبه‌ی آمال من ایران، ایمان من ایران، همه چیز من ایران بود، پس اگر می‌خواهی برای آرامش روح من دعایی بخوانی و روان مرا شاد گردانی، به عظمت ایران دعایی کن. بگو: «خدا ایران را پاینده دارد! بخواه که ایران پاینده بماند؛ تا چون خواستی، بتوانی که برای پایندگی ایران فداکاری کنی! آری همیشه بگو «پاینده باد ایران!» با زبان بگو، با قلب بخواه و عمل بنما که ایران را پاینده می‌خواهی...»

(رضایه، ۲۶ خرداد ۱۳۲۴)

(برگرفته از مجله‌ی دانش‌آموز، ۱۳۲۷)

تقریبی از زیر را از
حرف آریغور سروی

این منظره «درخت کارس را که در بالا مشاهده می‌فرمایید، عنوان ماهنامه حافظ است که با خط سروی - یا شجر - ترسیم گردیده.

این خط رسم زیزگون و تزئینی را، چون در جامه آموزش آن به یاد ندارم، و این (نامش را که می‌بود اطلاعات این قلم به تواند باشد) به اختصار تقریباً می‌نویسم.

لازم به توضیح: این نوع رسم الخط (زیزونیات لقب قدیم به یادگار مانده و بادست فراموشی از یادها رفته است